

Rapport studentenwelzijn tijdens de COVID-19-pandemie - ISW HU

J.E. van Geelen

M.A. Koelmans

C.V. Wouters

Gepubliceerd in juni 2021

Studentenwelzijn tijdens de COVID-19-pandemie

ISW HU

2021

Colofon

J.E. van Geelen, HU
M.A. Koelmans, HU
C.V. Wouters, HU
Studentenwelzijn tijdens de COVID-19-pandemie
ISW HU

In samenwerking met:
RIVM 2021
Hogeschool Utrecht 2021

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding:
de auteurs, de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.
Voor eventuele vervolgonderzoeken kan contact worden opgenomen met de onderzoekers.

Juni, 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
Aanbevelingen	7
Aanbeveling voor studenten	7
Aanbevelingen voor de Hogeschool Utrecht	8
Aanbevelingen voor de overheid	11
Inleiding	12
Aanpak.....	13
Hoofdstuk 1: Welzijn studenten	14
Inleiding	14
1.1 Resultaten uit de enquête.....	14
1.2 Hoe gaat het met de ISW student?	15
1.3 Knelpunten en positieve ervaringen	15
Hoofdstuk 2: Verbondenheid HU, docenten en medestudenten	17
Inleiding	17
2.1 Hoe ervaren de studenten de verbondenheid met de HU?	17
2.2 Hoe ervaren de studenten de verbondenheid met de docenten?	17
2.3 Hoe ervaren de studenten de verbondenheid met medestudenten?	17
2.4 Waar ligt de behoefte voor de student?	18
Hoofdstuk 3: Toekomst.....	19
Inleiding	19
3.1 Verwachte effecten op maatschappelijk gebied	19
3.2 Verwachte effecten op persoonlijk gebied.....	19
3.3 Toekomstige pandemie	20
3.4 Wie is verantwoordelijk voor de gewenste veranderingen?	20
Hoofdstuk 4: Sociale diensten HU	21
Inleiding	21
4.1 Diensten vanuit de HU	21
Hoofdstuk 5: Dienst/product	23
Inleiding	23
5.1. Wensen voor dienst of product.....	23
5.2. Ondersteuning vanuit de HU	24
5.3 Focusgroep.....	24
Conclusie	25
Discussie	26
Bibliografie	27
Begrippenlijst	28
Bijlagen	30

Samenvatting

Dit rapport gaat over het onderzoek onder Instituut Social Work (ISW) studenten van de Hogeschool Utrecht (HU). In dit onderzoek is onderzocht hoe het welzijn van ISW studenten aan de HU is veranderd door de coronacrisis en welke dienst of welk product zij nodig hebben om de mentale gezondheid tijdens de pandemie te bevorderen. De opdracht is uitgevoerd voor het RIVM, om meer inzicht te krijgen in de doelgroep studenten en hoe hun welzijn verbeterd kan worden. De onderzoekers zijn aangesloten bij de innovatiekring 'sociaal werk in de toekomst: 2030' op de HU. Dit onderzoek is gericht op de toekomst om duurzaamheid te garanderen. Uitkomsten van dit onderzoek zijn bijvoorbeeld input voor de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) van het RIVM.

In maart 2021 is er een enquête uitgezet onder de ISW studenten van de Hogeschool Utrecht. Het ISW bestaat uit de opleidingen Social Work en Vaktherapie, het aantal respondenten dat op de enquête heeft gereageerd is 362. Volgend op deze enquête zijn er negen interviews afgenomen en heeft er één verdiepende focusgroep plaatsgevonden. De resultaten hiervan zijn beschreven in dit rapport.

Dit rapport heeft vijf hoofdstukken over onder andere het welzijn van de studenten en de mate waarin de student zich verbonden voelt met de HU, docenten en medestudenten. Daarnaast wordt toegelicht welke sociale diensten er momenteel worden aangeboden aan de doelgroep om hun welzijn te kunnen bevorderen en een stuk communicatie hierover naar de student. Er wordt gekeken naar een duurzame dienst of product waarbij de toekomst een grote rol speelt (hoofdstuk 3). Ook worden daar de resultaten besproken over de visie van de student en of zij bijvoorbeeld nog op de lange termijneffecten zullen ervaren van het COVID-19 virus. Tot slot wordt er in het laatste hoofdstuk beschreven over mogelijk passende diensten of producten die aansluiten bij deze doelgroep. Hierbij wordt de behoefte van de student toegelicht.

Per hoofdstuk staan hieronder de belangrijkste conclusies op een rij:

Hoofdstuk 1 – Welzijn studenten

- Over het algemeen zijn studenten gematigd positief over hun welzijn, maar is het welzijn wel verslechterd sinds september 2020.
- De redenen waardoor het welzijn is verslechterd lopen zeer uiteen. De meest voorkomende knelpunten zijn dat studenten het moeilijk vinden om zichzelf te motiveren en het lastig vinden hun concentratie te behouden. Daarnaast missen ze het contact met medestudenten en docenten.
- Angstgevoelens zijn toegenomen door de COVID-19-pandemie. Dit gaat voornamelijk over angst voor fysiek contact en studievertraging.
- De fysieke gezondheid van studenten is gematigd goed.
- Een positief punt van de COVID-19-pandemie is dat studenten vooral meer tijd over hebben en rust ervaren.

Hoofdstuk 2 – Verbondenheid HU, docenten en medestudenten

- Tijdens de COVID-19-pandemie voelen de studenten zich matig tot negatief verbonden met de HU.
- Matig tot positief verbonden met docenten.
- Matig tot negatief verbonden met medestudenten.
- Door de online lessen is het contact met medestudenten en docenten vermindert en ze voelen zich daardoor minder verbonden met de HU.

- Door het niet fysiek op school zijn is de verbondenheid met de HU, de docenten en medestudenten sterk verslechterd.
- Om de verbondenheid met de HU, docenten en medestudenten te vergroten is er behoefte aan fysiek onderwijs op de HU.

Hoofdstuk 3 – Toekomst

- De helft van de studenten geeft aan dat zij op lange termijn effecten zullen merken van de pandemie en de maatregelen. 50% geeft aan dat zij denken dat de pandemie en de maatregelen geen invloed zal hebben op hun baankans.
- Er wordt gehoopt dat de overheid in de toekomst de prioriteiten anders stelt en dat studenten hierin meegenomen worden.
- Het onderwijs moet fysiek blijven functioneren tijdens een pandemie.
- De overheid wordt verantwoordelijk gehouden voor de gewenste veranderingen.
- De studenten hebben het gevoel een jaar gemist te hebben van hun leven door de COVID-19-pandemie en de maatregelen.

Hoofdstuk 4 – Sociale diensten HU

- De studenten zijn gedeeltelijk bekend met de sociale diensten vanuit de HU.
- De sociale diensten die aangeboden worden vanuit de HU sluiten grotendeels aan bij de behoefte.
- De communicatie vanuit de HU, over de aangeboden sociale diensten en op welke wijze daaraan kan worden deelgenomen, wordt als slecht ervaren.
- De studenten zijn het beste bereikbaar via hun schoolmail.

Hoofdstuk 5 – Dienst/product

- Alle geïnterviewden geven aan fysiek les te willen volgen op de HU, ondanks de pandemie.
- Er wordt aangegeven dat ze behoefte hebben aan leuke vrijetijdsbesteding en informeel contact met leeftijdsgenoten
- Er wordt aangegeven dat er behoefte is aan verbondenheid met en ondersteuning van de opleiding.
- Er wordt aangegeven dat ze behoefte hebben aan het centraliseren van informatie omtrent de sociale diensten.

Aanbevelingen

Dit is een overzicht van de aanbevelingen die gebaseerd zijn op de uitkomsten van dit onderzoek en de suggesties van respondenten.

Aanbeveling voor studenten

Dit onderzoek geeft aan dat het welzijn van studenten ISW sinds september 2020 is verslechterd. De aanbeveling richt zich op de studenten over hoe zij hun eigen welzijn kunnen verbeteren. Vanuit de focusgroep zijn er verschillende oplossingen aangedragen om het welzijn van studenten te bevorderen.

Structuur aanbrengen in het dagelijks leven van de student en een hulpvraag uitzetten

Om het welzijn van studenten te verbeteren is het belangrijk dat er structuur in de dag behouden wordt. Structuur zorgt ervoor dat je gezond blijft en kan aangebracht worden door een slaaproutine aan te houden, elke dag dezelfde tijd naar bed en dezelfde tijd wakker. Daarnaast helpt het plannen van taken ook voor het aanbrengen van structuur. Mocht dit niet zelfstandig lukken kan de student contact zoeken met de decaan. De decaan kan de student eventueel doorsturen naar de schoolpsycholoog. Daarnaast worden er vanuit de Hogeschool Utrecht verschillende activiteiten aangeboden die kunnen helpen om het welzijn te verbeteren. Als laatste kan de student bij de leerteambegeleider aangeven hulp nodig te hebben. In de volgende aanbeveling wordt aandacht gegeven aan leerteambegleiders die vragen naar het welzijn.

Participatief digitale colleges volgen

Uit het rapport kwam naar voren dat studenten aangeven dat ze de verbondenheid missen met medestudenten en docenten. Dit kan op twee manieren verbeterd worden. Er wordt aangegeven dat de interactie gemist wordt tijdens de online lessen. Daarnaast geven de studenten aan dat dit grotendeels komt door dat de camera niet aangezet wordt. Studenten moeten ervoor zorgen dat tijdens de lessen hun camera aanstaat en ze mondelinge toelichting geven als er iets gevraagd wordt. Dit zorgt voor participatieve lessen en een grotere onderlinge verbondenheid. Ook zorgt het voor betere concentratie en daardoor motivatie.

Eigen expertise inzetten van de student

Om de onderlinge verbondenheid te verbeteren is het inzetten van de eigen expertise van ISW studenten een mogelijkheid. De ISW student wordt opgeleid om hun medemens te ondersteunen. Deze expertise moet ingezet worden om studenten onderling te helpen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van studenten van verschillende leerjaren te koppelen aan elkaar. Dit wordt nu al wel gedaan voor eerstejaarsstudenten, maar zou ook van toegevoegde waarde zijn voor studenten van andere leerjaren. Daarnaast is het een optie om de expertise van studenten in te zetten door van studenten een vertrouwenspersoon te maken. Deze vertrouwenspersonen zijn er voor studenten die mentale ondersteuning nodig hebben. Aangezien de vertrouwenspersonen ook een student is wordt de drempel lager om erop af te stappen.

Aanbevelingen voor de Hogeschool Utrecht

Deze aanbevelingen zijn voor de Hogeschool Utrecht, met name voor het managementteam van de opleiding ISW, het college van bestuur en de aanjagers die zich HU breed bezighouden met studentenwelzijn.

Centraliseren van het activiteitenaanbod

De HU biedt diverse sociale diensten aan om het welzijn van studenten te ondersteunen (Hoofdstuk 4: Sociale diensten HU). Echter is vanuit het onderzoek gebleken dat dit aanbod onoverzichtelijk is voor de student. De studenten geven aan behoefte te hebben aan de diensten, maar dat zij niet goed weten hoe zij zich hiervoor aan kunnen melden. Daarnaast geeft de student aan vaak onvoldoende of helemaal geen informatie te hebben ontvangen over de diensten.

De sociale diensten worden nu niet vanuit een centraal punt aangeboden. Het advies is dan ook om deze sociale diensten te centraliseren, actief onder de aandacht te brengen en de aanmeldingsprocedure te versimpelen. Dit kan bijvoorbeeld actief onder de aandacht worden gebracht via de mail of binnen het leerteam. Studenten geven aan op die manier het beste bereikbaar te zijn. Het centraliseren van het activiteitenaanbod kan vorm worden gegeven door deze overzichtelijk online weer te geven, waarbij aanmelden slechts door een kort formulier in te vullen gedaan kan worden, door het aanklikken van een link óf door het vermelden van desbetreffend mailadres waar de studenten een mail naar kunnen sturen. Op deze manier is duidelijk hoe en waar de student zich kan aanmelden voor de activiteit. Tot slot moet het mogelijk zijn om dit direct via het leerteam aan de student kenbaar te maken en ook het aanmeldproces via de leerteambegeleider te laten verlopen.

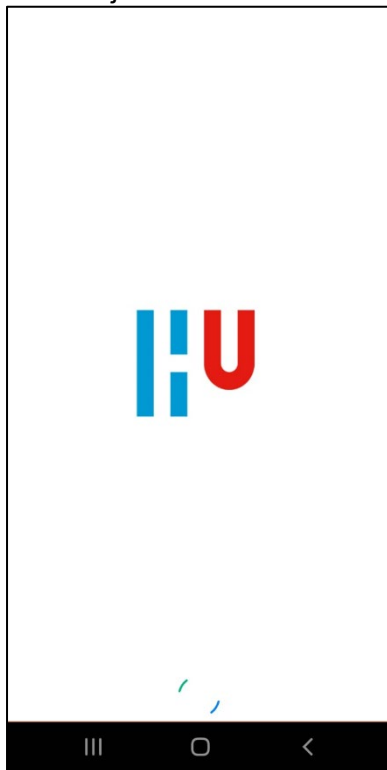
Communicatie naar studenten

Het is gebleken dat studenten voornamelijk via hun studentenmail bereikbaar zijn. Sommige anderen geven aan dat zij het beste informatie ontvangen via het leerteam. Het advies is dan ook om hier gebruik van te maken en concrete, bondige mails te sturen met informatie over de sociale diensten. Daarnaast dienen leerteambegeleiders op de hoogte te zijn van de sociale diensten die worden aangeboden, zodat zij deze kunnen promoten bij de studenten binnen het leerteam. De docenten kunnen zoals brug dienen tussen de sociale diensten en de ISW studenten. Uit het onderzoek kwam naar voren dat studenten het fijn vinden wanneer er binnen het leerteam aandacht wordt geschonken aan het welzijn. Daarom is het van belang dat dit een vast onderdeel wordt en hierop wordt gemonitord door de leerteambegeleider. Hier kan gehoor aan worden gegeven door elke bijeenkomst een rondvraag te doen binnen het leerteam waarbij er bewust even wordt stilgestaan bij het welzijn van de student. Daarnaast kan er een (verplichte) vragenlijst ingezet worden die de student eens per studieblok invult. Aan de hand van deze vragenlijst kan de leerteambegeleider in gesprek gaan met de student. Hierdoor is de leerteambegeleider op de hoogte van het welzijn van de student en biedt het de student de mogelijkheid om te delen wat hem/haar bezig houdt.

MyHU Applicatie als communicatiemiddel

Er is gebleken dat de studenten gedeeltelijk bekend zijn met de MyHU applicatie. Met deze applicatie kunnen studenten die studeren aan de Hogeschool Utrecht hun rooster bekijken, direct naar hun mail en op de hoogte blijven van het belangrijkste nieuws van de HU. Wanneer studenten deze hebben gedownload wordt deze voornamelijk gebruikt voor het rooster. Duidelijk is wel: onbekend, is onbemind. Daarom wordt er in deze aanbeveling geadviseerd om de MyHU app meer te promoten onder de ISW studenten zodat hier meer gebruik van wordt gemaakt en de ISW studenten op de hoogte zijn van deze app. Dit kan binnen het leerteam worden promoot, door middel van een korte introductie hoe het werkt en waar de student bepaalde informatie kan vinden. Met betrekking tot de sociale diensten is er ruimte om via deze app de studenten op de hoogte te brengen. Zo kan er een aparte tegel

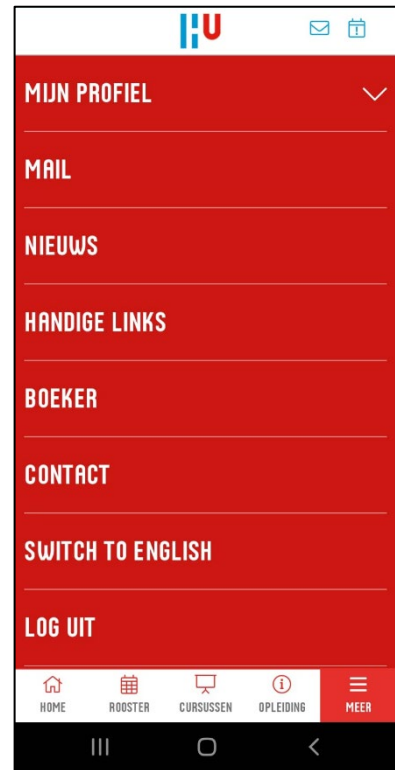
worden aangemaakt in het menu van de app waarbij de sociale diensten duidelijker kunnen worden aangeboden en de inschrijving simpeler kan verlopen. Nu is gebleken dat er meer aandacht is gewenst voor het studentenwelzijn, is het noodzakelijk dat de voorzieningen hiervoor helder en overzichtelijk worden aangeboden. De MyHU applicatie kan hierbij van dienst zijn.

1.1 Startscreen MyHU app

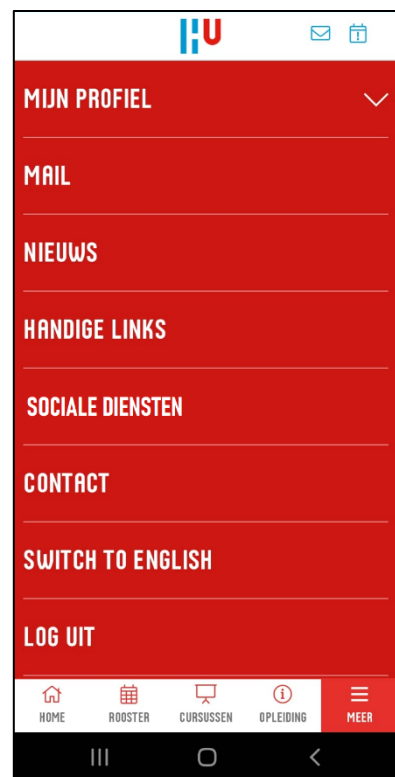
1.2 Homescherm MyHU app

1.3 Menu MyHU app

Informatie Homescherm

Hierboven staan drie schermen van de MyHU applicatie weergegeven zoals deze nu is. Allereerst zouden de sociale diensten onder de aandacht kunnen worden gebracht in het homescherm van de app, deze is te zien op afbeelding 1.2. Op deze manier wordt het direct onder de aandacht gebracht bij studenten. Daarnaast zou er in het menu zoals wordt weergegeven in afbeelding 1.3 direct een link geplaatst kunnen worden naar de sociale diensten met uitleg wat de dienst inhoudt en hoe de student zich hiervoor aan kan melden. Dat zou er uit kunnen zien als op afbeelding 1.4 hier is de tegel 'Boeker' vervangen voor 'Sociale diensten'. Deze aanpassing kan uitgevoerd worden door de ICT-dienst binnen de HU.

1.4 Menu aangepast MyHU app

Digitaal onderwijs met interactieve lessen

Allereerst hebben de studenten aangegeven dat fysiek onderwijs voor hen belangrijk is. De studenten benoemen daarom dat de Hogeschool Utrecht het belang van fysiek onderwijs onder de aandacht blijft brengen bij de overheid. Indien het niet mogelijk is om fysiek onderwijs te volgen, is er een aanbeveling geschreven om het digitaal onderwijs beter te laten functioneren.

Door de huidige pandemie volgen studenten vanuit huis digitaal onderwijs. Uit het onderzoek is gebleken dat studenten het digitaal onderwijs negatief ervaren. Dit kan deels verbeterd worden door de student zelf, maar ook door de docenten.

In de aanbevelingen voor de studenten is beschreven hoe studenten zelf een bijdrage kunnen leveren om de online lessen zo leerzaam en prettig mogelijk te laten verlopen, door bijvoorbeeld hun camera aan te doen en vaker een mondelinge bijdrage te leveren tijdens de lessen. Een advies aan de docenten is om de lessen zo interactief mogelijk te laten verlopen. Dit kan zoal door meer opdrachten te geven tijdens de lessen, die de studenten samen moeten uitvoeren in bijvoorbeeld break-out rooms. Zo zijn de studenten interactiever met de leerstof bezig.

Techniek cursussen voor docenten

Om de lessen technisch zo goed mogelijk te laten verlopen is het aan te raden om meer cursussen te geven aan alle docenten in het organiseren van online lessen en het gebruik van de onlineprogramma's. Zo kunnen docenten nog beter overweg met de onlineprogramma's en hebben ze meer inspiratie voor interessante en leerzame lessen.

Groepsactiviteit met sport en bewegen

Vanuit de enquête en de interviews is duidelijk geworden dat er behoefte is aan contact met medestudenten. In de focusgroep is dit voorgelegd aan de studenten en is hen gevraagd naar een mogelijke oplossing hiervoor.

Om te zorgen voor onderling contact tussen studenten kan er een dag georganiseerd worden door de Hogeschool Utrecht, waar sport en spel centraal staan. Sport en spel helpt bij de verbinding tussen studenten, aangezien er een band kan ontstaan door het samenwerken bij de activiteit. Uit de interviews is gebleken dat er al soortgelijke activiteiten zijn georganiseerd, maar er wordt aangegeven dat hier meer behoefte naar is. Daarnaast geeft de opleiding Vaktherapie aan dat zij ook graag met de opleiding Social Work in contact willen komen op dit soort dagen, dit is nu nog niet het geval. Door een periodieke sport en spel dag te organiseren voor beide opleidingen kan dit gevoel van verbondenheid versterkt worden.

Aanbevelingen voor de overheid

Uit het onderzoek is gebleken dat studenten vinden dat de overheid de prioriteiten bij het invoeren van coronamaatregelen anders zou moeten stellen en dat er meer aandacht zou moeten zijn voor studenten die studeren aan hogescholen en universiteiten. Zo vinden studenten dat er tijdens de persconferenties meer aandacht besteed moet worden aan hogescholen en universiteiten. De studenten geven nu aan dat ze het gevoel hebben dat de overheid geen prioriteit ziet in het hoger onderwijs. Daarnaast geven ze aan dat ze willen dat de overheid fysiek onderwijs te alle tijden mogelijk maakt.

Meer aandacht en uitleg voor studenten

Tijdens de persconferenties moet er volgens de studenten meer aandacht gegeven worden aan studenten van hogescholen en universiteiten, door bijvoorbeeld erkenning te geven aan hoe de studenten zich nu voelen en wat ze nu missen in hun studententijd. Dit zorgt ervoor dat studenten zich meer gehoord voelen.

Daarnaast zijn de studenten van mening dat de overheid beter kan toelichten waarom hogescholen en universiteiten niet open mogen en bijvoorbeeld het MBO wel. Dit zorgt voor meer begrip vanuit de studenten.

Mogelijkheden voor het organiseren van fysiek onderwijs voor hogescholen en universiteiten

Als laatste moet er gekeken worden naar mogelijkheden voor het eerder openen of openhouden van sportscholen en het prioriteren van fysiek onderwijs voor hogescholen en universiteiten in bijvoorbeeld lege zalen, zoals in bioscoop-, theaterzalen of in jaarbeurs Utrecht. Deze ruimten worden door de lockdown niet gebruikt en er is genoeg ruimte in de zalen om afstand te kunnen houden van elkaar. Zo kunnen docenten voor een bioscoopzaal met studenten hun lesstof overbrengen.

Inleiding

Vanaf eind 2019 heeft iedereen wereldwijd te maken met het COVID-19 virus, die voortkomt uit SARS-CoV-2-virus. Overal op de wereld zijn drastische maatregelen genomen om dit virus te bestrijden, zo ook in Nederland. Dit heeft veel impact op de samenleving en op het welzijn van de bevolking. Het RIVM heeft onderzocht hoe men zich voelt tijdens de pandemie. Er is echter nog weinig bekend over het studentenwelzijn. In samenwerking met het RIVM, met als opdrachtgever Henk Hilderink (topexpert Volksgezondheid Toekomst Verkenner), is er door afstudeerstudenten gekeken naar het welzijn van de doelgroep 'ISW studenten' tijdens de COVID-19-pandemie. Het onderzoek wordt uitgevoerd binnen het instituut Social Work, waar de opleidingen Social Work en Vaktherapie onder vallen. Binnen de innovatiekring '2030: Sociaal Werk in de toekomst' richten de onderzoekers zich vooral op de toekomst en hoe het studentenwelzijn op duurzame wijze bevorderd kan worden. Dit heeft geleid tot de hoofdvraag: 'Welke dienst of welk product kan ingezet worden om de mentale gezondheid onder ISW studenten van de HU te bevorderen tijdens de pandemie van nu of een pandemie in de toekomst?'. Er is onderzoek gedaan naar het welzijn van studenten sinds het nieuwe schooljaar (september 2020) waarbij er gekeken is naar hoe het welzijn ervaren werd. Via de mail en diverse sociale media is er een enquête uitgezet onder studenten ISW. Daaropvolgend zijn er verschillende diepte-interviews afgenomen en heeft er een focusgroep plaats gevonden om te brainstormen over een mogelijke dienst of product om de mentale gezondheid te bevorderen.

Doelgroep

De doelgroep die benaderd is voor de enquête zijn studenten van het Instituut Social Work aan de Hogeschool Utrecht. Dit zijn studenten van de opleidingen Social Work en Vaktherapie. Van de 362 studenten die de welzijnsenquête hebben ingevuld is 83,1% voltijdstudent en 16,9% deeltijdstudent. Het grootste deel van de studenten is vrouw, namelijk 79,3%, 18% is man en de rest identificeert zich als 'anders'. De leeftijd van de studenten ligt tussen de 17 en 66 jaar. De gemiddelde leeftijd ligt rond de 22 jaar. De meeste studenten (44%) wonen nog thuis. De verdeling van de respondenten over de opleidingsjaren is als volgt: 33,1% is eerstejaars, 21% is tweedejaars, 19,6% is derdejaars en 26,2% is vierdejaarsstudent.

De ISW studenten kenmerken zich door hun communicatieve skills en goede samenwerking met anderen. Ze zijn gericht op het helpen van mensen en nieuwsgierig naar hun beweegredenen (Hogeschool Utrecht, 2021). De ISW student is iemand die altijd het beste uit mensen wil halen. Een ISW student kan aan het einde van de studie de volgende kerntaken vervullen: - Bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun sociale context - Versterken van de organisatorische verbanden waarbinnen sociaal werk plaatsvindt - Bevorderen van de eigen professionaliteit en de ontwikkeling van het beroep (Meinardi, 2017).

In samenspraak met Henk Hilderink is er voor deze doelgroep gekozen, omdat het RIVM nog geen gegevens heeft over de ISW student. De onderzoekers zijn zelf onderdeel van deze doelgroep en dit zorgt ervoor dat zij hun eigen netwerk in kunnen zetten. Op deze manier kunnen de juiste mensen sneller benaderd worden.

Aanpak

Kwantitatief onderzoek

Bij kwantitatief onderzoek gaat het vooral om feiten en worden resultaten vaak uitgedrukt in cijfers. Voor dit onderzoek is er een enquête uitgezet onder alle ISW studenten aan de Hogeschool Utrecht (bijlagen). In deze enquête wordt gevraagd naar hun welzijn tijdens de COVID-19-pandemie, zowel positieve als negatieve ervaring. Tevens wordt er gevraagd naar de invloed die de pandemie kan hebben voor hen in de toekomst en naar wat zij nodig zouden hebben om het welzijn te bevorderen. In totaal hebben 362 van de 1657 studenten de enquête ingevuld, waardoor er een representatief beeld is gegeven voor de ISW student aan de HU. Om een representatief beeld te krijgen waren er minstens 313 respondenten nodig. Dit is berekend aan de hand van een 5% foutmarge en 95% betrouwbaarheid (van Beek, 2021). Dit onderzoek geeft echter geen landelijk representatief beeld voor alle studenten binnen het Instituut Social Work, aangezien het onderzoek alleen onder studenten van de Hogeschool Utrecht is uitgevoerd.

Kwalitatief onderzoek

Kwalitatief onderzoek richt zich op interpretaties en ervaringen.

Interviews

Naar aanleiding van de enquête zijn er verschillende interviews afgenomen met studenten die hun mailadres hebben achtergelaten. In totaal zijn er negen interviews afgenomen met mensen van zowel Vaktherapie als Social Work, man/vrouw en voltijd/deeltijd.

Focusgroep

Om te kijken aan welke dienst of welk product studenten behoefte hebben om hun welzijn te bevorderen is er een focusgroep georganiseerd. Hierin is gebrainstormd over mogelijke diensten of producten en is er gekeken waar de behoefte van de studenten ligt. In totaal waren er zes studenten bij aanwezig.

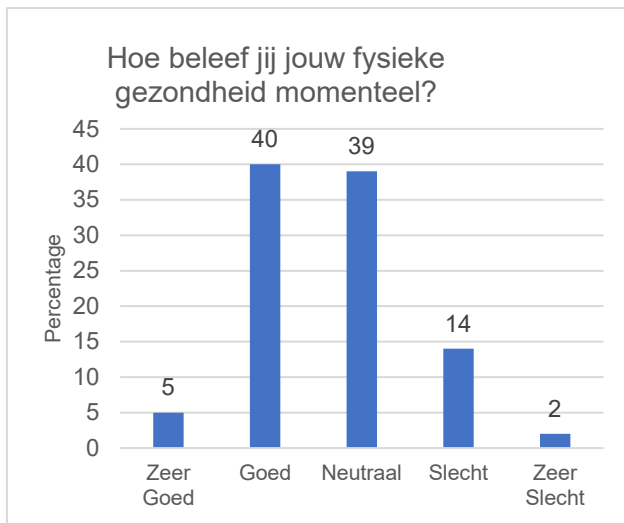
Hoofdstuk 1: Welzijn studenten

Inleiding

In dit eerste hoofdstuk wordt het algehele welzijn van ISW studenten beschreven. Allereerst zal gekeken worden naar uitkomsten van de enquête, waarna er verdieping wordt gegeven aan de hand van de interviews.

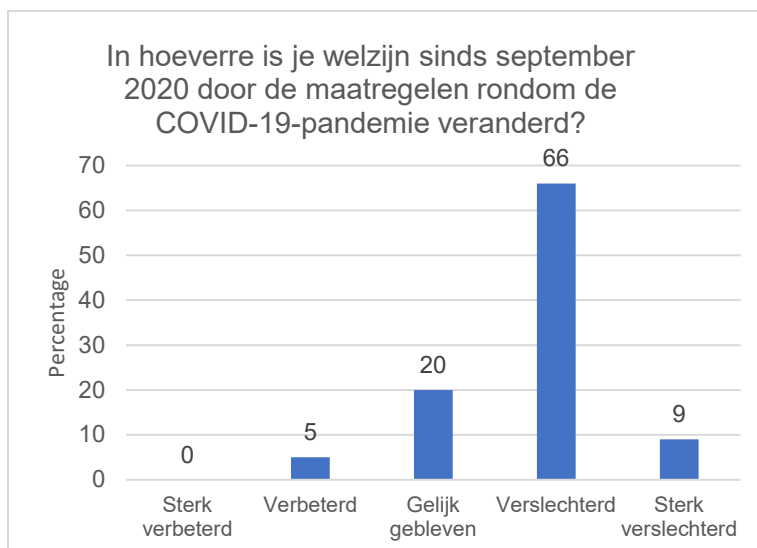
1.1 Resultaten uit de enquête

Vanuit de enquête wordt duidelijk dat de fysieke gezondheid bij de meesten als goed of zeer goed ervaren wordt, 45% geeft dit namelijk aan. Daarnaast geeft 39% aan dat de fysieke gezondheid neutraal is.

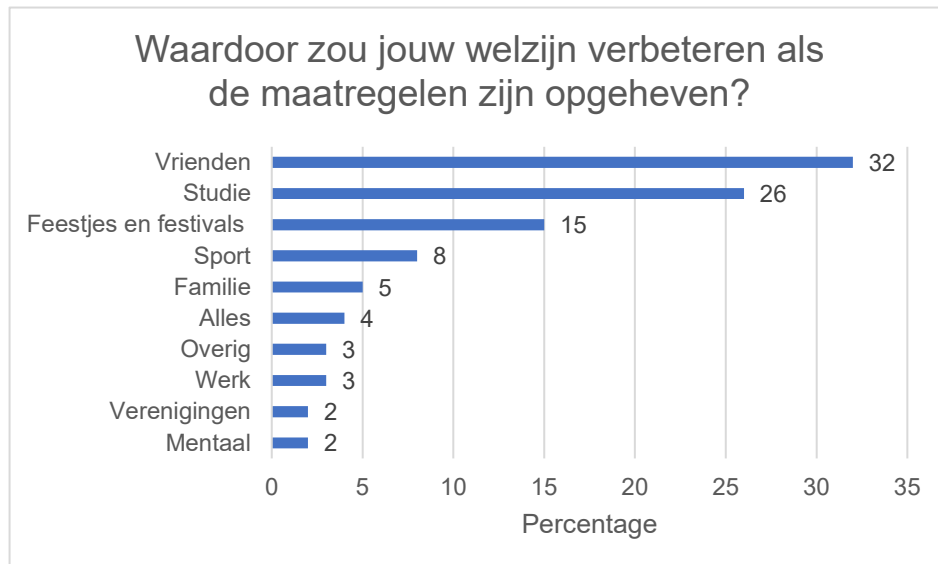

Over hun geestelijke gezondheid zijn ze minder tevreden slechts 29% geeft aan dat hun geestelijke gezondheid op dit moment goed of zeer goed is. Terwijl 33% aangeeft dat het slecht of zeer slecht gaat met hun geestelijke gezondheid. De rest staat er neutraal in.

Maar liefst 75% van de studenten geeft aan dat zijn of haar welzijn sinds september 2020 verslechterd of sterk verslechterd is. Een kleiner deel (20%) geeft aan dat dit hetzelfde is gebleven. Bij slechts 5% is het verbeterd. Niemand heeft aangegeven dat het welzijn sterk verbeterd is.

Van de respondenten geeft 2,8% aan dat hun welzijn niet zal veranderen als de maatregelen worden opgeheven. De rest van de respondenten geeft aan dat hun welzijn positief zal veranderen. Hierbij geven studenten aan dat dit verbeterd wordt door het zien van vrienden (32%), het fysiek volgen van de studie (26%) en het bijwonen van feestjes en festivals (15%).

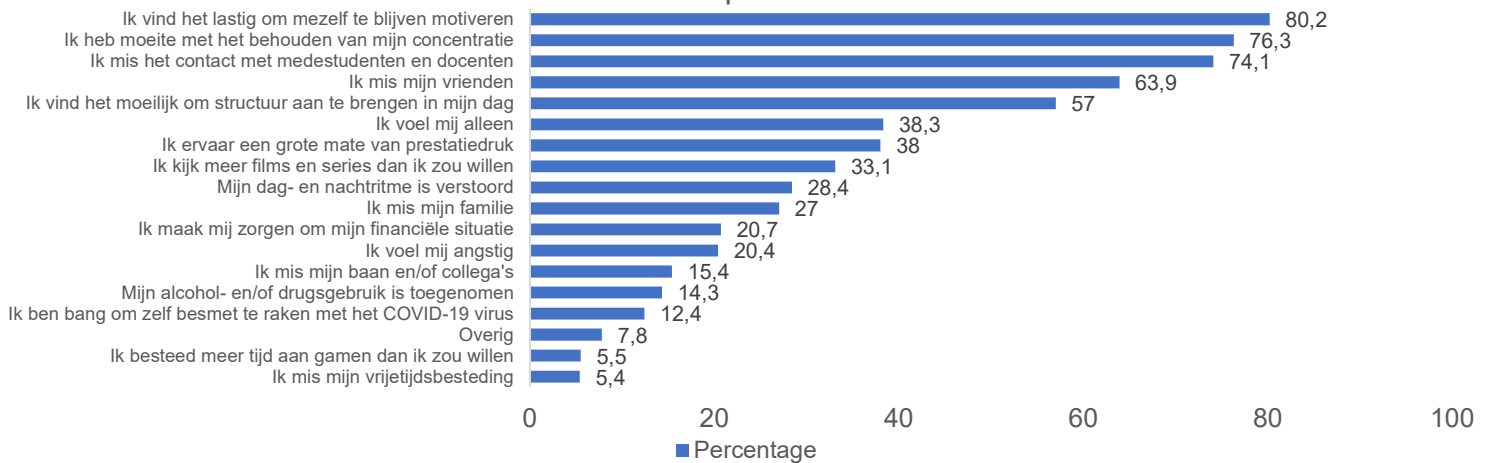
1.2 Hoe gaat het met de ISW student?

Over het algemeen zijn studenten gematigd positief t.o.v. hun welzijn, maar is deze wel verslechterd sinds september 2020. In de interviews zijn de respondenten allereerst voorzichtig met het benoemen dat hun welzijn is verslechterd. Uiteindelijk komen er toch verschillende redenen naar voren waardoor hun welzijn verslechterd is sinds september 2020. Ze geven aan dat hun angstgevoelens zijn toegenomen door de COVID-19-pandemie. Dit gaat voornamelijk over angst voor fysiek contact en studievertraging. Daarnaast worden de online lessen als zeer intensief ervaren, waardoor er problemen in motivatie en concentratie ontstaan.

1.3 Knelpunten

De redenen die gegeven worden waardoor het welzijn is verslechterd lopen zeer uiteen. De meest voorkomende knelpunten vanuit de enquête zijn, dat de respondenten het moeilijk vinden om zichzelf te blijven motiveren en het lastig vinden hun concentratie te behouden. Daarnaast missen ze het contact met vrienden, medestudenten en docenten. In de interviews wordt dit bevestigd en wordt het contact met medestudenten veel genoemd. Vanuit de interviews is naar voren gekomen dat het behouden van de concentratie grotendeels te maken heeft met de online lessen die gegeven worden. De studenten zitten de hele dag naar een computerscherm te staren en geven aan dat de lessen onvoldoende interactief zijn. Veel mensen hebben hun microfoon en camera uitstaan wat leidt tot eenzijdig contact.

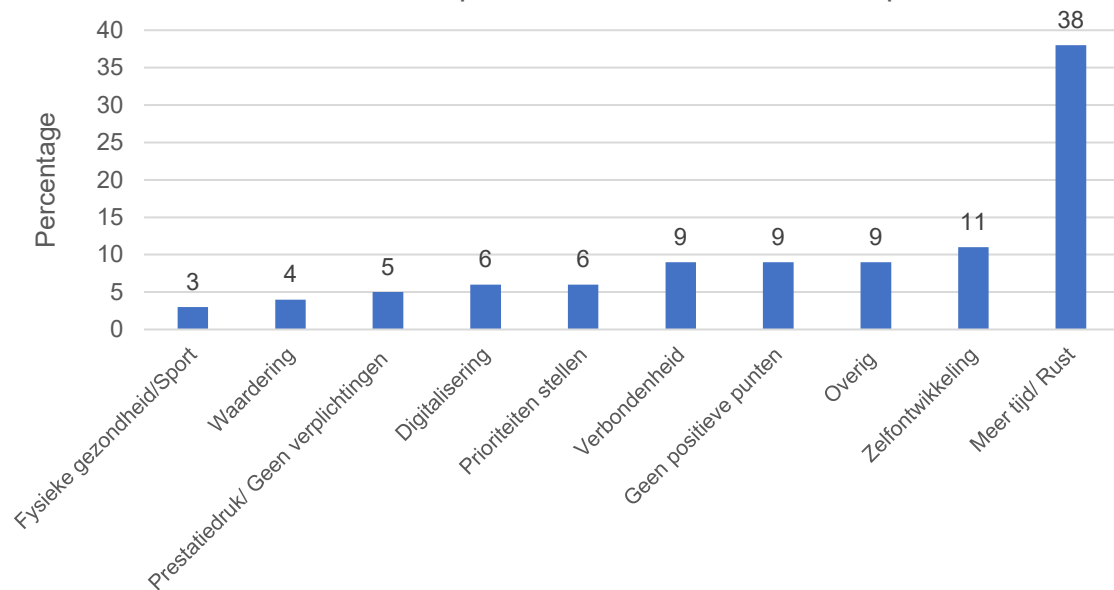
Knelpunten

1.4 Positieve punten

De positieve punten die genoemd worden omtrent de veranderingen van de COVID-19-pandemie zijn dat studenten vooral meer tijd over hebben en rust ervaren. In de interviews wordt duidelijk dat ze vanwege het thuisonderwijs tijd over houden, omdat ze geen reistijd meer hebben en zich niet meer hoeven klaar te maken om naar school te gaan. Ze kunnen direct uit bed achter de computer gaan zitten. Andere respondenten noemen ook dat ze meer rust ervaren, vanwege het feit dat er geen verplichte sociale activiteiten meer zijn.

Positieve punten omtrent de COVID-19-pandemie

Hoofdstuk 2: Verbondenheid HU, docenten en medestudenten

Inleiding

Tijdens dit onderzoek is gekeken in hoeverre de verbondenheid met de HU als opleiding, de docenten en de medestudenten een rol speelt in het welzijn van de ISW studenten. Uit de enquête kwam naar voren dat ongeveer 80% van de ondervraagden aan de opleiding Social Work studeert, de andere 20% volgt de opleiding Vaktherapie.

Wat hierin opvalt is dat er duidelijke verschillen zijn tussen de opleidingen Social Work en Vaktherapie. Deze worden in dit hoofdstuk toegelicht.

2.1 Hoe ervaren de studenten de verbondenheid met de HU?

De geïnterviewden gaven aan dat zij zich momenteel matig tot negatief verbonden voelen met de HU, zo blijkt uit de interviews die afgenomen zijn. De voornaamste reden hiervoor is dat de ISW studenten niet of nauwelijks op locatie les hebben.

Wat opmerkelijk is, is dat er een verschil is tussen de ervaring van de Social Work en Vaktherapie studenten. De Vaktherapie studenten voelen zich aanzienlijk meer verbonden met de opleiding en het instituut dan de Social Work studenten. Redenen die hiervoor gegeven werden zijn dat het aantal studenten binnen deze opleiding lager ligt, waardoor het contact met medestudenten en docenten vaker en directer is dan de bij Social Work. Tevens heeft deze kleinere groep deels nog onderwijs gevolgd op locatie, waardoor de verbondenheid met de school versterkt is. Studenten van de opleiding Social Work voelen zich minder verbonden, doordat de betrokkenheid vanuit de opleiding minimaal is.

2.2 Hoe ervaren de studenten de verbondenheid met de docenten?

Daar waar de studenten aangeven dat de verbondenheid met de HU als instelling en opleiding gemist wordt, geven ze wel aan dat het contact met de docenten daarin voldoende is. Vanuit de interviews kan geconcludeerd worden dat de ISW studenten zich over het algemeen matig tot positief verbonden voelen met hun docenten. Dit komt voornamelijk door het een op een contact tijdens de leerteams en de oprechte interesse die wordt ervaren vanuit de docenten. Zo geeft iets meer dan de helft van de geïnterviewden aan zich verbonden te voelen met de docenten door dit persoonlijke contact tijdens de leerteambijeenkomsten. De andere groep die aangeeft zich niet verbonden te voelen, benoemt wel dat dit verbeterd kan worden door het aanhalen van persoonlijk contact. Tevens wordt hierdoor ook de verbondenheid met zowel de HU als de opleiding versterkt.

2.3 Hoe ervaren de studenten de verbondenheid met medestudenten?

De doelgroep voelt zich matig tot negatief verbonden met medestudenten. Doordat het onderwijs digitaal gegeven wordt, ervaren de studenten een hogere drempel om contact te maken met medestudenten. Daarnaast is er buiten de colleges om geen sociale interactie of andere fysieke vorm van contact. Het onderlinge contact is enkel onderwijsgericht, namelijk voor het volgen van de colleges en het maken van (gezamenlijke) opdrachten. Studenten ervaren dit als onpersoonlijk. Tijdens onlinebijeenkomsten houden veel studenten hun camera uit, zeggen ze weinig of is de verbinding slecht waardoor echt contact maken met de ander als een hele opgave wordt gezien. Dit verhoogt de drempel tot sociale interactie.

Tijdens de interviews heeft de doelgroep aangegeven hierbij ondersteuning nodig te hebben vanuit de opleiding.

2.4 Waar ligt de behoefte voor de student?

Vanuit de enquête en de interviews met de doelgroep is naar voren gekomen dat studenten voornamelijk behoefte hebben aan fysiek onderwijs. Dit versterkt de verbondenheid met de opleiding, de docenten en de medestudenten. Studenten geven aan dat één dag in de week al het verschil kan maken in de mate van zich verbonden voelen. Tevens zouden activiteiten buiten de colleges om ook het gevoel van verbondenheid kunnen vergroten. Persoonlijk contact met docenten en oprechte interesse in de voortgang en het persoonlijke leven van de student wordt ook genoemd. Ze willen zich meer gehoord voelen.

Hoofdstuk 3: Toekomst

Inleiding

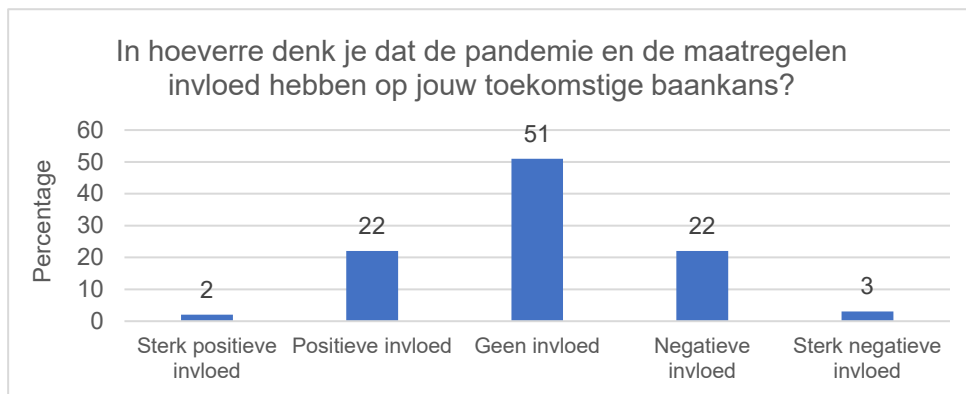
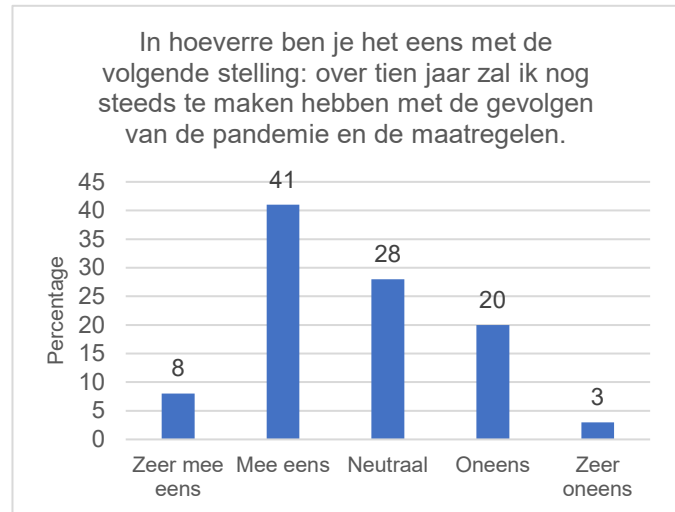
In dit hoofdstuk wordt het toekomstperspectief vanuit de student beschreven. Deze uitkomsten zijn gericht op de gevolgen van de COVID-19-pandemie over tien jaar. Het gaat hierbij over maatschappelijke en persoonlijke effecten die studenten verwachten te gaan ervaren.

3.1 Verwachte effecten op maatschappelijk gebied

Vanuit de enquête geeft 49% van de studenten aan dat zij ervan uitgaan dat ze over tien jaar nog steeds de gevolgen merken van de COVID-19-pandemie. De geïnterviewde studenten verwachten dat de pandemie wel gevolgen zal hebben op maatschappelijk gebied. Zij verwachten dat dit vooral bij de wat jongere generatie gevolgen zal hebben. Ook verwachten ze dat het gevolgen zal hebben voor de digitalisering en het thuiswerken. In de meeste interviews wordt duidelijk dat de studenten denken dat er veel meer thuisgewerkt zal worden en dat er ook meer lessen online gegeven zullen worden.

De meeste studenten (51%) denken echter niet dat het invloed zal hebben op hun baankans, omdat de ISW student met een kwetsbare doelgroep werkt.

Een deel van de studenten geeft in de interviews aan dat zij verwachten dat er meer mensen komen met mentale klachten, waardoor hun baankans groter wordt. Een enkeling verwacht geen enkel maatschappelijk effect door de COVID-19-pandemie.

3.2 Verwachte effecten op persoonlijk gebied

Vanuit de interviews is gebleken dat studenten verschillend denken over de effecten van de COVID-19-pandemie op persoonlijk gebied. Ongeveer de helft denkt dat dit geen effect zal hebben. De andere helft denkt dat er wel gevolgen op mentaal gebied zullen zijn. Ze verwachten zowel bij zichzelf als bij de maatschappij een toename in mentale klachten. In de interviews wordt aangegeven dat studenten het gevoel hebben een jaar uit hun leven kwijt te zijn geraakt. Studenten maken zich ook zorgen over hun diploma en het missen van de praktische lessen op de HU. Deze kennis kunnen ze nu niet inzetten in het werkveld. Als laatste zijn er ook studenten die bang zijn voor de financiële gevolgen van de pandemie. Zo zijn er respondenten die hun baan zijn verloren en maximaal geld lenen. Zij zijn bang hier op een later moment mee in de problemen te komen. Echter, er zijn ook respondenten die aangeven dat ze meer geld overhouden, omdat ze meer tijd hebben om te werken en minder geld uitgeven.

3.3 Toekomstige pandemie

In de interviews is dieper ingegaan op een eventuele volgende pandemie of soortgelijke gebeurtenis. Hierbij is aan de geïnterviewden gevraagd wat er volgens hen anders zou moeten gaan. Hieruit is naar voren gekomen dat er bij een eventuele volgende pandemie betere prioriteiten gesteld moeten worden. Alle geïnterviewden geven aan dat ze het gevoel hebben dat de overheid geen prioriteit ziet in het hoger onderwijs. Daarnaast wordt er aangegeven dat ze de testevenementen leuk vinden, maar dat ze veel liever scholen en sportscholen open willen. Op die manier zal de mentale gezondheid erop vooruitgaan. Tot slot wordt in de interviews duidelijk dat er ten alle tijden onderwijs gegeven moet kunnen worden, dus ook tijdens een pandemie of andere soortgelijke gebeurtenis. Dit moet zowel fysiek als online geregeld kunnen worden volgens de studenten. Zij zien verschillende oplossingen, zoals les in leegstaande zalen. Hier kunnen fysieke bijeenkomsten bewerkstelligd worden, omdat er ruimte genoeg is om afstand te bewaren.

3.4 Wie is verantwoordelijk voor de gewenste veranderingen?

Studenten houden vooral de overheid verantwoordelijk voor de gewenste veranderingen. De overheid moet volgens hen de prioriteiten anders stellen, waardoor er eerder gekeken kan worden naar de mogelijkheden voor fysiek onderwijs en sportscholen. Daarnaast wordt ook de Hogeschool Utrecht aangedragen als verantwoordelijke, voornamelijk voor het verbeteren van de communicatie. Daarnaast geven de studenten aan dat ze willen dat de HU meer actie onderneemt richting de overheid om een hogere prioriteit te stellen aan het heropenen van hogescholen om fysieke lessen mogelijk te maken.

Hoofdstuk 4: Sociale diensten HU

Inleiding

De Hogeschool Utrecht organiseert verschillende diensten in tijden van de COVID-19-pandemie (Hogeschool Utrecht, 2021). In dit hoofdstuk worden deze diensten toegelicht en wordt er beschreven hoe de studenten deze diensten ervaren.

4.1 Diensten vanuit de HU

Online lessen

Doordat de Hogeschool Utrecht gesloten is bieden ze online onderwijs aan. Zo kunnen de studenten toch op schema blijven met hun studie, ondanks dat er geen fysieke lessen gegeven worden.

Studentenbegeleiders

De studentenbegeleiders vormen de basis van alle begeleiding. Onder de begeleiders vallen de studieloopbaanbegeleider, de studentendecaan, de studentenpsycholoog, keuzeadviseurs voor je loopbaan, de topsportcoach wanneer je topsporter bent en een vertrouwenspersoon.

Student Support Centre

Het Student Support Centre organiseert gratis trainingen en workshops die de studenten verder kunnen helpen, bijvoorbeeld om gestructureerd te werken aan je studie. Dit is voor alle studenten, zo ook voor studenten+ en internationale studenten. Het SSC is ontwikkeld vóór en dóór studenten.

E-modules via Mirro

De Hogeschool biedt via Mirro e-modules aan met handvatten om te voorkomen dat klachten van bijvoorbeeld piekeren, somberheid, een negatief zelfbeeld of stress verergeren.

Studieplekken op de HU

Op de Hogeschool Utrecht zijn 150 studieplekken voor de studenten die moeite hebben om zich thuis te concentreren. Een studieplek reserveren kan in overleg met de decaan.

Hulpwijzer Corona

Een hulpwijzer met allerlei handige tips en links voor online ondersteuning buiten de HU.

Financiële ondersteuning

De Hogeschool Utrecht biedt financiële ondersteuning in verband met de COVID-19-pandemie. Mochten studenten hun collegegeld niet meer kunnen betalen, dan is het in bepaalde gevallen mogelijk om uitstel van betaling aan te vragen. Op AskHU staat hier meer informatie over. Daarnaast kunnen studenten elke vrijdag terecht bij het online financieel spreekuur van het lectoraat Schulden en Incasso voor hulp en advies bij financiële problemen.

Laptop lenen

Studenten kunnen vanuit de HU tijdelijk een laptop lenen als zij vanwege persoonlijk (financiële) omstandigheden zelf geen laptop hebben of als ze geen mogelijkheden hebben om er een te kopen. Er zijn op de HU een beperkt aantal leenlaptops beschikbaar.

HUwalks

Via HUwalks kunnen studenten in tweetallen afspreken om een wandeling te maken. Zo komen studenten gemakkelijk met elkaar in contact en leren ze nieuwe mensen kennen.

Buddyproject

Het buddyproject is opgezet voor eerstejaars ISW studenten. Zij worden gekoppeld aan een tweede- of derdejaars student, zodat ze zich meer verbonden voelen met de opleiding en medestudenten. Als buddy geven studenten antwoord op onder andere praktische vragen, zoals het rooster of over het inschrijven voor toetsen.

Taal support

Bij taal support krijgen studenten individuele coaching op het schrijven van stukken, zoals scriptie, verslagen en essays.

StudieHUiskamer

De StudieHUiskamer is voor studenten die langer dan vijf jaar studeren en moeite hebben met het afronden van hun studie. Hierin kunnen ze wekelijks met andere studenten een dag samen studeren op de HU of online onder begeleiding van een professionele begeleider.

HU Home

HU Home is een studenteninitiatief om inclusie en het studentensucces van vluchtelingstudenten te vergroten. Het bestaat uit drie onderdelen: mentorprogramma, taallokaal & taalcafé en ontmoetingen/evenementen voor alle studenten. De evenementen zijn nog in ontwikkeling.

4.2 Ervaring van studenten ten opzichte van de sociale diensten

Uit dit onderzoek is gebleken dat de meeste studenten bekend zijn met een enkele dienst die aangeboden wordt door de HU, zoals studeren in de bieb. Dit hebben ze via medestudenten of docenten gehoord. Het overgrote deel van de aangeboden diensten waren onbekend voor de respondenten. In de enquête is navraag gedaan aan wat voor dienst/product studenten behoefte hebben. Ruim de helft van de studenten gaf aan dat zij interesse hebben om te wandelen met andere studenten. Dit is een dienst die de HU al aanbiedt, waaruit geconcludeerd kan worden dat de sociale diensten die aangeboden worden grotendeels aansluiten bij de behoefte van de studenten. Studenten ervaren over het algemeen slechte communicatie vanuit de HU als het gaat over de sociale diensten die aangeboden worden. Daarnaast is het voor hen vaak onduidelijk hoe ze hieraan kunnen deelnemen. De respondenten gaven aan dat zij het beste bereikbaar zijn via hun schoolmail. Een enkeling gaf nog als optie om het aanbod te promoten binnen de leerteams.

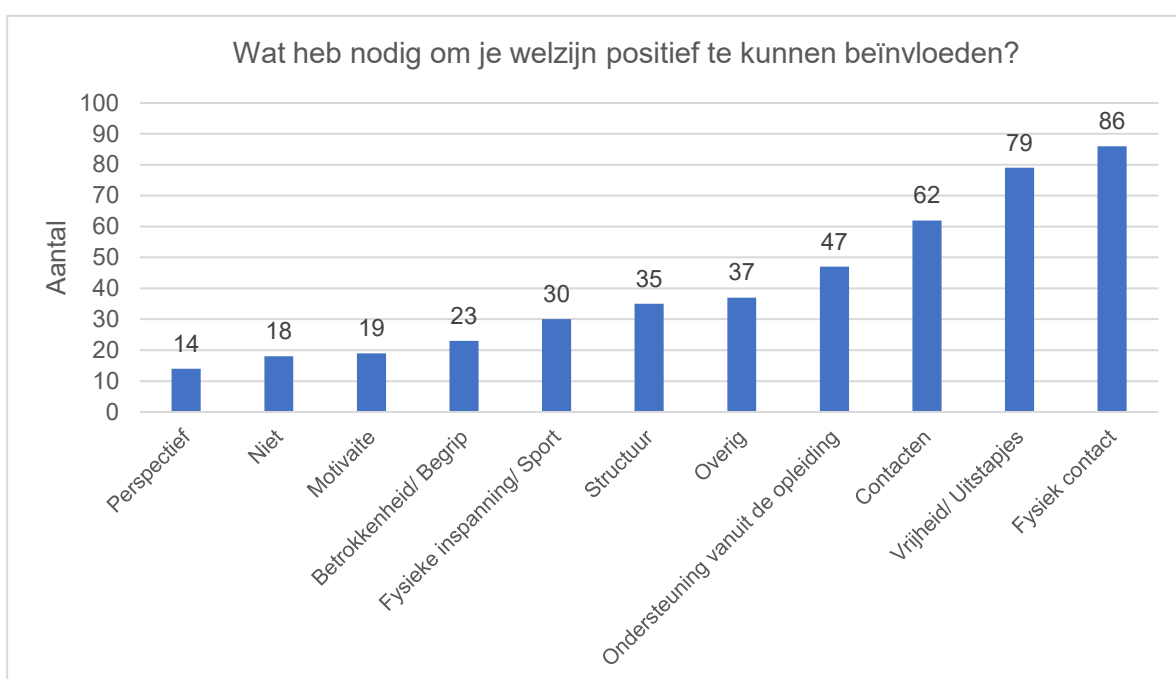
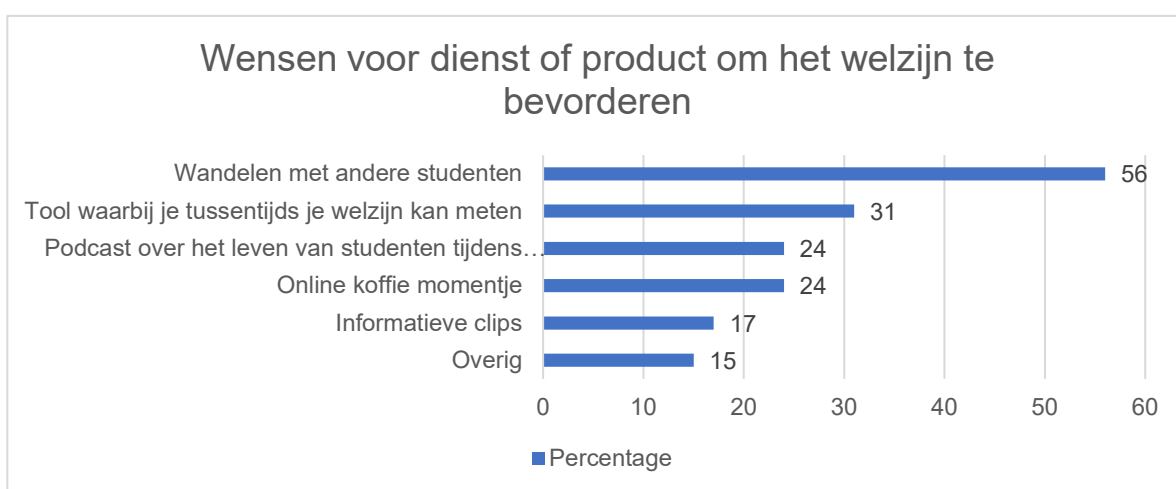
Hoofdstuk 5: Dienst/product

Inleiding

Met de conclusies uit dit onderzoek wordt er gekeken of er een dienst of product ontwikkeld kan worden om de mentale gezondheid van de studenten te bevorderen. In dit hoofdstuk wordt beschreven waar de studenten behoefte aan hebben met betrekking tot een dienst of product.

5.1. Wensen voor dienst of product

Vanuit de enquête is gebleken dat de meeste studenten behoefte hebben aan wandelen met medestudenten, 56%, wat gelijk staat aan 202 studenten. De studenten hadden de optie om zelf een idee in te vullen, deze zijn geschaald onder het kopje overig. Hier kwamen ideeën naar voren zoals meer fysiek contact op de HU en samen studeren, maar er waren ook mensen die niet warmliepen van de voorgestelde ideeën.

Alle geïnterviewden gaven aan fysiek les te willen volgen op de HU, ondanks de pandemie. Dit komt overeen met wat mensen in de enquête bij overig hadden ingevuld: meer fysiek les. Studenten missen het contact met medestudenten en docenten en vinden het makkelijker om zich te concentreren op de les wanneer deze fysiek plaatsvindt. Daarnaast geven de respondenten aan dat ze behoefte hebben aan een leuke vrijetijdsbesteding en informeel contact met leeftijdsgenoten, vrienden en familie.

5.2. Ondersteuning vanuit de HU

Tijdens het onderzoek is ook gekeken naar de verbondenheid met de HU (Hoofdstuk 2: Verbondenheid met HU, docenten en medestudenten). Hieruit is gebleken dat studenten aangeven dat ze behoefte hebben aan verbondenheid met- en ondersteuning van de opleiding. Er is gebleken dat studenten de communicatie tussen de HU en studenten als negatief ervaren en dat de drempel om deel te nemen aan activiteiten hoog is. Daarnaast geven ze aan dat ze behoefte hebben aan meer ondersteuning met de studie, meer mogelijkheden om op de HU te studeren en willen ze meer aandacht voor het welzijn van studenten.

Tot slot is er al benoemd dat studenten vaak niet op de hoogte zijn van het aanbod vanuit de HU. Studenten geven daarom ook aan dat er behoefte is voor het centraliseren van informatie omtrent de sociale diensten. Dit is zowel vanuit de focusgroep als uit de interviews naar voren gekomen. Er wordt aangegeven dat ze vaak niet weten bij wie ze moeten zijn voor bepaalde diensten. Door de informatie te centraliseren verloopt de communicatie beter en wordt die drempel om deel te nemen ook lager.

5.3 Focusgroep

Tijdens de focusgroep is er door studenten gebrainstormd over mogelijke diensten of producten. Wat naar voren is gekomen, is dat studenten behoefte hebben aan verbondenheid met de HU en medestudenten. Er werd aangegeven dat ze het fijn vinden om het gevoel te hebben dat ze er niet alleen voor staan. Dit kan bijvoorbeeld door aan het begin van elke leerteambijeenkomst een vragenronde te doen om te kijken hoe het met iedereen gaat. Studenten ervaren het vaak als een grote stap om het over hun welzijn te hebben met elkaar, terwijl veel studenten het fijn vinden om het daar laagdrempelig met elkaar over te hebben. Wel werd hierbij gezegd dat het geen verplichting moet worden, omdat het dan juist het tegenovergestelde effect kan hebben. Daarnaast benoemden de studenten dat ze veel behoefte hebben aan informeel contact en leuke activiteiten, zodat ze elkaar even kunnen zien. Hierbij kan gedacht worden aan een sportevenement.

Er werd ook benoemd dat studenten wat vaker hun eigen expertise in zouden kunnen zetten binnen de opleiding. De studies zijn gericht op mensen helpen die het wat moeilijker hebben. De vraag was dan ook: 'het is ons eigen werkveld, waarom kunnen we dan niet elkaar helpen?'.

Tot slot kwam er naar voren dat studenten graag een centrale plek zouden willen hebben waar alle activiteiten aangeboden worden. Veel van de activiteiten zijn op de Hogeschool in Utrecht gericht en niet op de locatie in Amersfoort. Ze willen graag dat het voor beide opleidingen toegankelijker en makkelijker te vinden is. De studenten geven aan dat het nu vaak losse activiteiten van elkaar zijn, terwijl het overzichtelijker zou zijn als er een geheel zou worden gecreëerd. Dit zou ook de communicatie tussen de HU en de studenten positief kunnen beïnvloeden. Vanuit de focusgroep gaven ze aan via de mail en via leerteams bereikbaar te zijn.

Conclusie

In dit onderzoek is onderzoek gedaan naar de vraag: 'Welke dienst of welk product kan ingezet worden om de mentale gezondheid onder ISW studenten van de HU te bevorderen tijdens de pandemie van nu of een pandemie in de toekomst?' Om deze vraag te beantwoorden zijn er kwantitatieve en kwalitatieve gegevens verzameld.

Uit de resultaten is gebleken dat de mentale gezondheid van studenten inderdaad bevorderd moet en kan worden. Het grootste gedeelte, 75% van de studenten, geeft aan dat hun welzijn verslechterd is sinds september 2020. Daarnaast is uit het onderzoek gebleken dat studenten zich meer gehoord willen voelen, meer verbonden willen zijn met medestudenten, docenten en de Hogeschool Utrecht en als laatst zou het algehele welzijn verbeterd kunnen worden door meer activiteiten waarin het sociale aspect centraal staat.

Het antwoord op de hoofdvraag bestaat uit meerdere onderdelen. Het belangrijkste onderdeel om de mentale gezondheid te kunnen bevorderen, is het monitoren van de mentale gezondheid. Als dienst zijn er aanbevelingen geschreven waarin oplossingen staan voor het bevorderen van de mentale gezondheid. Daarnaast is dit rapport uitgebracht om de mentale gezondheid onder de aandacht te brengen en is hierop aansluitend een infographic ontworpen waarbij er in één oogopslag te zien is wat de belangrijkste resultaten zijn (bijlagen).

Discussie

In dit onderzoek is een vragenlijst opgesteld en deze is verspreid onder 1657 studenten van het instituut Social Work. Hiervan hebben 362 studenten gereageerd op de enquête. Dit houdt in dat wij een representatief beeld kunnen geven over de ISW student. Hierbij is rekening gehouden met 95% betrouwbaarheid en 5% foutmarge. Op basis hiervan kan worden aangetoond dat het onderzoek intern valide is. Bij interne validiteit toon je aan dat je correct geredeneerd hebt en je resultaten passend zijn binnen de specifieke situatie, je resultaten zijn waar en dus valide voor die situatie (van Beek 2021).

Uit het onderzoek is gebleken dat 75% van de studenten een verslechterd welzijn ervaart door de maatregelen rondom de COVID-19-pandemie sinds september 2020. Dit resultaat komt redelijk overeen met de verwachtingen.

Een andere verwachting was dat het welzijn van de studenten als slecht zou worden beschouwd door studenten zelf. Dit was echter niet het geval. Het was verslechterd, maar over het algemeen was het welzijn gelijkwaardig verdeeld tussen goed en slecht. De vermoedens dat de communicatie vanuit de Hogeschool Utrecht verbeterd moet worden zijn bevestigd door het onderzoek. De problemen die studenten ervaren door de versnippering van informatie, zijn erger dan verwacht.

Dit onderzoek is specifiek op de ISW student gericht en hier waren nog geen gegevens van bekend. Hierbij komt dat het onderzoek in samenwerking met het VTV van het RIVM is, waardoor de nadruk ook gelegd is op de toekomst perspectief van de ISW student. Opvallend hierin was dat de ISW studenten een positieve blik hebben op de baankans vanwege de COVID-19-pandemie. Dit komt doordat studenten ISW werken met een kwetsbare doelgroep en verwachten dat er door de pandemie meer mensen uit de maatschappij mentale klachten ontwikkelen.

Bij het rapport moet rekening gehouden worden met dat dit onderzoek zich alleen heeft gefocust op ISW studenten en er dus geen algemene conclusies over alle studenten getrokken kunnen worden. Daarnaast zijn er naderhand fouten ontdekt in een vraag uit de enquête, waardoor de antwoorden op die specifieke vraag minder betrouwbaar zijn. Dit gaat over de vraag: 'Op welk gebied is jouw welzijn dan het meest toegenomen?'. Deze vraag met de bijbehorende antwoorden werden door een aantal studenten als onduidelijk ervaren. Verder verliep de focusgroep erg moeizaam en had de groep veel sturing nodig, waardoor ook deze antwoorden minder betrouwbaar zijn. Als laatste zijn er negentig mailadressen achtergelaten, waarvan er dertig gebruikt zijn in dit onderzoek. De andere zestig mailadressen hadden eventueel ook gebruikt kunnen worden.

Het advies voor een vervolgonderzoek is dan ook om een soortgelijke vragenlijst elk jaar uit te zetten. Op deze manier kan dan de mentale gezondheid van de studenten gemonitord blijven. Vanuit die resultaten kunnen er aangepaste diensten aangeboden worden om het welzijn positief te beïnvloeden. Daarnaast kan er bij een vervolgonderzoek het RIVM benaderd worden, zij hebben aangegeven in de toekomst vaker samen te willen werken met studenten van de Hogeschool Utrecht.

Bibliografie

Hogeschool Utrecht. (2021). *Hulp in tijden van corona*. Opgehaald van HUhelpt:

<https://husite.nl/hu-helpt/optimaal-studeren/corona/>

Intermountain Healthcare. (2020, april 2). *What's the difference between a pandemic, an epidemic, endemic, and an outbreak?* Opgehaald van Intermountainhealthcare.org:

<https://intermountainhealthcare.org/blogs/topics/live-well/2020/04/whats-the-difference-between-a-pandemic-an-epidemic-endemic-and-an-outbreak/#:~:text=AN%20EPIDEMIC%20is%20a%20disease,over%20multiple%20countries%20or%20continents.>

RIVM. (2021, april 28). *De ziekte COVID-19*. Opgehaald van RIVM.nl:

<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/ziekte>

van Beek, G. (2021, april 1). Workshop validiteit . Hogeschool Utrecht.

Gisle, L. & Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid. (2008). *Mentale Gezondheid*.

Geraadpleegd van [https://www.wiv-](https://www.wiv-isp.be/EPIDEMIO/epinl/crospnl/hisnl/his08nl/7.mentale%20gezondheid.pdf)

[isp.be/EPIDEMIO/epinl/crospnl/hisnl/his08nl/7.mentale%20gezondheid.pdf](https://www.wiv-isp.be/EPIDEMIO/epinl/crospnl/hisnl/his08nl/7.mentale%20gezondheid.pdf)

Tasforce Studentenwelzijn Hogeschool Utrecht. (2020). *Rapport taskforce studentenwelzijn*.

Geraadpleegd van [https://husite.nl/gemeenschapsvorming/wp-](https://husite.nl/gemeenschapsvorming/wp-content/uploads/sites/298/2020/02/Rapport-inventarisatie-taskforce-studentenwelzijn-2020.pdf)

[content/uploads/sites/298/2020/02/Rapport-inventarisatie-taskforce-studentenwelzijn-2020.pdf](https://husite.nl/gemeenschapsvorming/wp-content/uploads/sites/298/2020/02/Rapport-inventarisatie-taskforce-studentenwelzijn-2020.pdf)

Begrippenlijst

Hieronder zijn een aantal begrippen toegelicht die voorkomen in dit rapport.

Pandemie

Een pandemie is een epidemie die zich geografisch wijd verspreidt over (delen van) de wereld (Intermountain Healthcare, 2020).

Epidemie

Een epidemie is een ziekte die mensen binnen een bepaalde regio of populatie raakt (Intermountain Healthcare, 2020).

COVID-19/corona

Het coronavirus SARS-CoV-2 (severe acute respiratory syndrome-coronavirus) veroorzaakt de ziekte COVID-19 (RIVM, 2021). De ziekte kan luchtwegklachten en koorts veroorzaken en in ernstige gevallen ademhalingsproblemen. Het virus wordt verspreid door hoesten en niezen. Via druppeltjes komt het zo in de lucht. Als andere mensen die druppeltjes inademen, of bijvoorbeeld via de handen in de mond, neus of ogen krijgen, kunnen zij besmet raken met het virus.

Klachten die veel voorkomen zijn verkoudheidsklachten, hoesten, benauwdheid, verhoging of koorts en plotseling verlies van reuk en/of smaak. Als je besmet raakt met het COVID-19 virus duurt het meestal vijf tot zes dagen voordat je klachten krijgt.

Maatregelen

Een maatregel is een beslissing om een bepaald doel te bereiken. In dit rapport worden de maatregelen die de overheid stelt om het COVID-19 virus te bestrijden bedoeld. Dit kan gaan om het sluiten van winkels en horeca, annuleren van evenementen, instellen van de avondklok, sluiten van recreatiegebouwen zoals bioscopen en theaters, de mondkapjes plicht, de verplichte 1,5 meter afstand, het reisverbod, het sluiten van scholen, een maximaal aantal bezoekers, het niet bij elkaar komen in groepen, het thuisblijven bij klachten en laten het testen op het virus.

Welzijn

Onder welzijn wordt de algehele gesteldheid van de doelgroep bedoeld. Hierin ligt met name de nadruk op het psychologisch welbevinden van de studenten. Wanneer iemand in goede mentale gezondheid verkeert, betekent dit dat die persoon in staat is om zich aan te passen in diverse levenssituaties, goed kan omgaan met hoogte- en dieptepunten en dus moeilijke momenten kan doorstaan of in staat is om problemen op te lossen. Mentale gezondheid zegt dus iets over de geestelijke toestand waarin iemand zich verkeert. Dit is veranderbaar door zowel interne als externe factoren (Gisle & Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, 2008).

Positieve geestelijke gezondheid

Bij positieve geestelijke gezondheid wordt de aandacht gericht op gezondheidsbevordering en betekenisvol leven. In de enquête is dit naar de doelgroep omschreven als: optimisme, zelfvertrouwen, geluk, participatie, eigenwaarde, het ervaren van steun uit je netwerk, het goed kunnen regelen van je eigen emoties of het gevoel van betekenis te zijn. Positieve geestelijke gezondheid is dus onderdeel van het welzijn van de student (Tasforce Studentenwelzijn Hogeschool Utrecht, 2020).

Fysieke gezondheid

Fysieke gezondheid zegt iets over de lichamelijke gezondheid van de doelgroep in combinatie met beweging en voeding.

Toekomst

Met toekomst wordt in dit rapport het jaar 2030 bedoeld (over tien jaar).

Leerteam

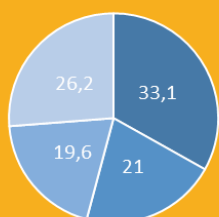
Een leerteam is een groep van ongeveer 10 studenten en wordt begeleid door een leerteambegeleider. Dit is een docent van de opleiding die de bijeenkomsten faciliteert. Het leerteam komt wekelijks bijeen om te spreken over de voortgang en andere school gerelateerde onderwerpen.

STUDENTENWELZIJN VAN HET INSTITUUT SOCIAL WORK TIJDENS DE COVID-19- PANDEMIE

Het gaat om een onderzoek onder studenten van de
Hogeschool Utrecht

In samenwerking met het RIVM en de HU

Studiejaar

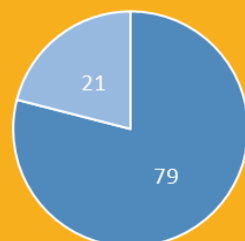
■ Eerste ■ Tweede ■ Derde ■ Vierde

Sekse

Man - 18%
Vrouw - 79,3%
Anders - 2,8%

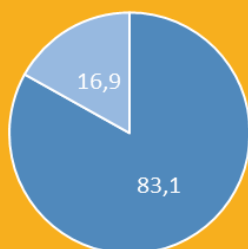

Social Work of Vaktherapie?

■ Social Work ■ Vaktherapie

Voltijd of deeltijd?

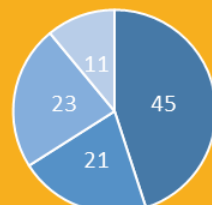
■ Voltijd ■ Deeltijd

Doelgroep

362 respondenten

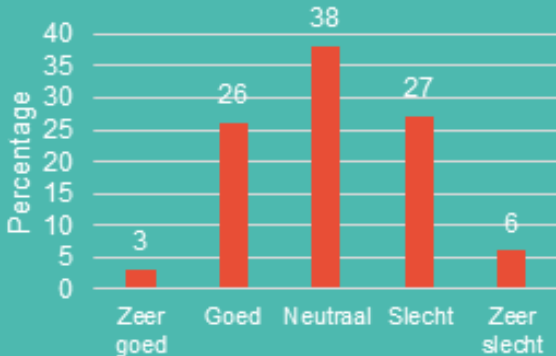
Gemiddelde leeftijd - 22 jaar

Woonsituatie

■ Thuiswonend ■ Samenwonend
■ Studentenhuis ■ Zelfstandig

Hoe is jouw positieve geestelijke gezondheid op dit moment?

Ervaren knelpunten vanuit de student

Ik vind het lastig om mezelf te blijven motiveren - 80,2%
Ik heb moeite met het behouden van mijn concentratie - 76,3%
Ik mis het contact met medestudenten en docenten - 63,9%
Ik mis mijn vrienden - 57%

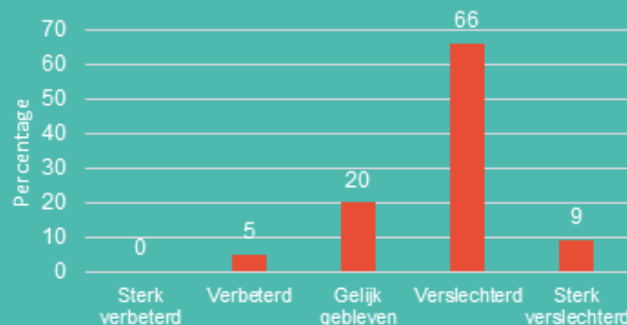

Welzijn

Positieve punten van COVID-19

Ik ervaar meer tijd en/of rust - 38%
Ik heb aan zelfontwikkeling gedaan - 11%
Ik voel mij meer verbonden - 9%

In hoeverre is je welzijn sinds september 2020 door de maatregelen rondom COVID- 19 veranderd?

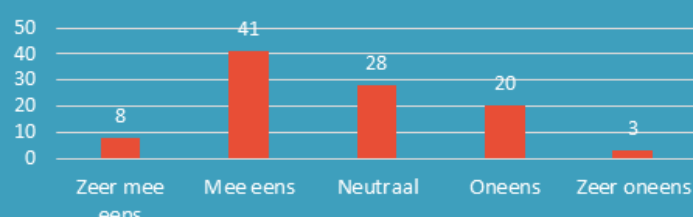
Studenten geven aan zich meer gehoord te
willen voelen door de overheid tijdens de
lockdown

Studenten wensen voor de toekomst dat het
fysieke onderwijs zal blijven functioneren

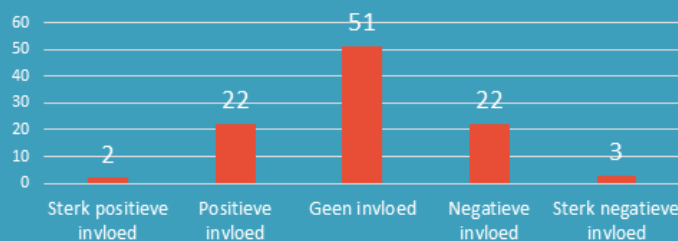

Toekomst

In hoeverre ben je het eens met de volgende
stelling: over 10 jaar zal ik nog steeds te maken
hebben met de gevolgen van de pandemie en
de maatregelen.

In hoeverre denk je dat de pandemie en de
maatregelen invloed hebben op jouw toekomstige
baankans?

[illegible]